

“เตือนภัยการเกษตร”

ช่วงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ - ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

สภาพอากาศ : อากาศเย็นตอนกลางคืนและเช้า ช่วงกลางวันอากาศร้อน

เตรียมรับมือโรราแป้ง

เพลี้ยแป้งและราดำบนผลมะม่วง

ราดำที่ใบมะม่วง

“โรคราแป้ง” (เชื้อรา Oidium mangiferae) ในมะม่วง

- **อาการที่ช่อดอก** พบเชื้อราที่มีลักษณะเป็นผงสีขาวคล้ายแป้งขึ้นฟูตามก้านช่อดอก ก้านดอกย่อย และดอก ดอกมีลักษณะขำเป็นสีน้ำตาลอ่อน ต่อมาเปลี่ยนเป็นสีดำ แห้งและหลุดร่วง บางครั้งเหลือแต่ก้าน ช่อดอกมีสีเข้มกว่าปกติ ไม่ติดผล หากติดผลจะได้ผลที่มีขนาดเล็ก ไม่สมบูรณ์ และหลุดร่วงง่าย อาการที่ใบ เริ่มแรกเป็นจุดแผลสีค่อนข้างซีดเหลือง พบเชื้อราที่มีลักษณะเป็นผงสีขาวคล้ายแป้งขึ้นปกคลุมผิวใบ หากอาการรุนแรง แผลจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเทา และใบบิดเบี้ยวผิดปกติ

➡➡ ในช่วงที่มะม่วงแทงช่อดอก และสภาพอากาศเย็น ควรหมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช คาร์เบนดาซิม ๕๐% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตร ต่อหน้า ๒๐ ลิตร หรือ เบโนมิล ๕๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๖ - ๑๐ กรัมต่อหน้า ๒๐ ลิตร หรือ ไตรฟลอกซีล โตรบีน ๕๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๕ กรัมต่อหน้า ๒๐ ลิตร หรือ ซัลเฟอร์ ๘๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๒๐ กรัมต่อหน้า ๒๐ ลิตร หรือ ซัลเฟอร์ ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๒๐ กรัมต่อหน้า ๒๐ ลิตร ทุก ๗ วัน
**** สารซัลเฟอร์ ไม่ควรพ่นในสภาพอากาศร้อน หรือมีแดดจัด เพราะอาจจะทำให้เกิดอาการไหม้

“เตือนภัยการเกษตร”

ช่วงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ - ๑๒ มกราคม ๒๕๖๔

สภาพอากาศ : อากาศเย็นตอนกลางคืนและเช้า ช่วงกลางวันอากาศร้อน

ระยะที่พืชอ่อนแอต่อการเกิดโรคแอนแทรกโนส

อาการเกิดโรคแอนแทรกโนสบนผลสุก หลังเก็บเกี่ยว

“โรคแอนแทรกโนส” ในมะม่วงทุกระยะการเจริญเติบโต

- **อาการที่ใบ** ใบอ่อนพบจุดดำน้ำ ต่อมาเปลี่ยนเป็นแผลสีน้ำตาลดำ หากอาการรุนแรงแผลจะขยายตัวอย่างรวดเร็วติดต่อกันทั้งผืนใบ ทำให้ใบบิดเบี้ยว เสียรูปทรง ยอดอ่อนเหี่ยวและดำ ส่วนใบแก่พบแผลรูปร่างค่อนข้างเหลี่ยม หากอาการรุนแรงแผลจะทะลุเป็นรู
- **อาการที่ช่อดอก** พบจุดหรือขีดสีน้ำตาลแดงเล็กๆ บนก้านช่อดอก ต่อมาแผลขยายใหญ่ หากมีความชื้นสูงจะพบเมือกสีส้ม ซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรคอยู่ที่บริเวณแผล ทำให้ช่อดอกเหี่ยวแห้ง ดอกหลุดร่วงก่อนติดผล
- **อาการที่ผลอ่อน** พบจุดแผลสีน้ำตาลดำ เมื่อรุนแรง ผลที่ถูกทำลายจะเป็นสีดำและหลุดร่วงก่อนกำหนด ในบางครั้งเชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายแบบแฝงในผลอ่อน โดยไม่แสดงอาการของโรค แต่จะแสดงอาการของโรคเมื่อผลสุก และอาการรุนแรงมากขึ้นตามความสุกของผล
- **อาการที่ผลแก่** หรือผลสุกหลังเก็บเกี่ยวพบจุดสีดำเล็กๆ ต่อมาแผลขยายลุกลามและยุบตัวลง ถ้ามีหลายแผลขยายมาติดกัน ขนาดของแผลจะกว้างขึ้นและยุบตัวเป็นแอ่งบวม ทำให้เน่าทั้งผลบางครั้งพบเมือกสีส้ม ซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรคอยู่ที่บริเวณแผล

๑. หมั่นตรวจแปลงปลูก เมื่อพบพืชเริ่มมีอาการของโรค ตัดแต่งและเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก
 ๒. กำจัดวัชพืชรอบโคนต้น เพื่อลดความชื้นในทรงพุ่ม
 ๓. ควบคุมปริมาณธาตุอาหารให้เหมาะสม ไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีค่าไนโตรเจนมากเกินไป
 ๔. แหล่งปลูกที่พบการระบาดของโรคเป็นประจำในช่วงที่มะม่วงแตกใบอ่อน เริ่มแทงช่อดอก และหลังติดผลอ่อน ควรพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ ๘๐% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะซอกซีสโตรบิน ๒๕% เอสซี อัตรา ๑๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โพรคลอราซ ๔๕% อีซี อัตรา ๑๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๗ - ๑๐ วัน โดยพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งสลับกัน และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันเกิน ๔ ครั้ง ในช่วงที่มะม่วงติดผล หากมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเกิดโรค คือ มีฝนตกและอากาศร้อนชื้น ควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืชดังกล่าว เพื่อป้องกันการระบาดของโรค และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน
 ๕. หลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต ควรตัดแต่งกิ่งเพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง โดยเฉพาะกิ่งที่เป็นโรค และเก็บส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของโรคในฤดูกาลผลิตต่อไป
- **** ควรหลีกเลี่ยงการพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช ในช่วงดอกบาน เพื่อป้องกันผลกระทบต่อการผลิตของพืช

"เตือนภัยการเกษตร" จังหวัดชุมพร ปี ๒๕๖๔

โดย ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาก็ภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดชุมพร
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชุมพร

เตือนภัยการผลิตพืช กรมวิชาการเกษตร ช่วงวันที่ 30/12/2563 ถึง 12/01/2564

↓ JSON ↓ Excel

ระวัง โรคราแป้ง (เชื้อรา *Oidium mangiferae*) ในมะม่วง

สภาพอากาศในช่วงนี้สภาพอากาศเย็น เตือนผู้ปลูกมะม่วง ในระยะ ออกดอก รับมือโรคราแป้ง (เชื้อรา *Oidium mangiferae*) อาการที่ช่อดอก พบเชื้อราที่มีลักษณะเป็นผงสีขาวคล้ายแป้งขึ้นฟูตามก้านช่อดอก ก้านดอกย่อย และดอก ดอกมีลักษณะขี้เป็นสีน้ำตาลอ่อน ต่อมาเปลี่ยนเป็นสีดำแห้งและหลุดร่วง บางครั้งเหลือแต่ก้าน ช่อดอกมีสีเข้มกว่าปกติ ไม่ติดผล หากติดผลจะได้ผลที่มีขนาดเล็ก ไม่สมบูรณ์ และหลุดร่วงง่าย อาการที่ใบ เริ่มแรกเป็นจุดแผลสีค่อนข้างซีดเหลือง พบเชื้อราที่มีลักษณะเป็นผงสีขาวคล้ายแป้งขึ้นปกคลุมผิวใบ หากอาการรุนแรงแผลจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเทา และใบบิดเบี้ยวผิดปกติ

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

ในช่วงที่มะม่วงแทงช่อดอก และสภาพอากาศเย็น ควรหมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช คาโรเบนดาซิม 50% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบโนมิล 50% WP อัตรา 6 - 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรฟลอกซีสโตรบิน 50% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ซัลเฟอร์ 80% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ซัลเฟอร์ 80% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน

**** สารซัลเฟอร์ ไม่ควรพ่นในสภาพอากาศร้อน หรือมีแดดจัด เพราะอาจจะทำให้เกิดอาการไหม้

ระวัง โรคราดำ (เชื้อรา *Capnodium sp.*, *Meliola sp.*) ในมะม่วง

สภาพอากาศในช่วงนี้สภาพอากาศเย็น เตือนผู้ปลูกมะม่วง ในระยะ ออกดอก รับมือโรคราดำ (เชื้อรา *Capnodium sp.*, *Meliola sp.*) พบคราบราสีดำติดตามส่วนของต้น ใบ ยอด ช่อดอก หรือผล ทำให้ช่อดอกบานช้า หรือบานผิดปกติ หรือเหี่ยว และหลุดร่วงลงได้ บางครั้งทำให้ไม่ติดผล ถ้าเป็นที่ผลอาจทำให้ผลเหี่ยวและหลุดร่วง

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. พ่นน้ำเปล่าล้างสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ และคราบราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค
2. เนื่องจากเชื้อราเจริญบนสารเหนียวที่แมลงปากดูด เช่น เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยหอย และเพลี้ยแป้งขับถ่ายไว้ จึงควรพ่นสารกำจัดแมลงดังนี้ เพลี้ยจักจั่น ไตแก๊ว แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์บาริล 85% WP อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เพลี้ยหอย ไตแก๊ว มาลาไทออน 83% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และเพลี้ยแป้ง ไตแก๊ว มาลาไทออน 83% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 2.5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

ระวัง หนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว ในถั่วเหลือง

สภาพอากาศในช่วงนี้สภาพอากาศแห้งแล้ง อุณหภูมิสูงตอนกลางวัน และอุณหภูมิต่ำตอนกลางคืน เตือนผู้ปลูกถั่วเหลือง ในระยะ ถั่วเหลืองปลูกใหม่ อายุไม่เกิน ๑๔ วัน รับมือหนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว หนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว เข้าทำลายถั่วเหลืองตั้งแต่ระยะต้นกล้า เมื่อตัวหนอนฟักออกมาจากไข่จะขอนไชตามเส้นใบไปที่ก้านใบ เพื่อเข้าไปกัดกินเนื้อเยื่อของลำต้นที่บริเวณโง้งกลางลำต้น การเข้าทำลายของหนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว ทำให้ผลผลิตถั่วเหลืองลดลงมากกว่า 40 เปอร์เซ็นต์

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

คลุกเมล็ดถั่วเหลืองก่อนปลูกด้วยสารฆ่าแมลง อิมิดาโคลพริด 70% WS อัตรา 2 กรัมต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม หรือ พ่นด้วยสารฆ่าแมลง ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน พ่นครั้งแรก เมื่อใบจริงคู่แรกคลี่เต็มที่ หรือ อายุประมาณ 7-10 วันหลังออก

ระวัง หนอนกระทุ้หอม ในหอมแดง, หอมหัวใหญ่

สภาพอากาศในช่วงนี้สภาพอากาศเย็น เตือนผู้ปลูกหอมแดง, หอมหัวใหญ่ ในระยะ เริ่มปลูก - พัฒนาหัว รับมือหนอนกระทุ้หอม หนอนกระทุ้หอมจะเข้าไปอาศัยในใบหอม กัดกินเนื้อเยื่อใบหอมทำให้ใบมีสีขาว และกัดกินไปถึงหัวหอมทำให้ไม่สามารถเก็บผลผลิตได้

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. เก็บกลุ่มไข่และหนอนทำลายเพื่อช่วยลดการระบาด

2. ในระยะหนอนขนาดเล็กและมีการระบาดน้อย พ่นด้วยเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 60-80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ นิวคลีโอโพลีฮีโดรไวรัส (เส้นพื้หนอนกระท่อม) อัตรา 20-30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
3. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น โทลเฟนไพเรต 16% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอพินาเพอร์ 10% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูเบนไดอะไมด์ 20% WG อัตรา 6 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอแรนทรานิลโพรล 5.17% SL อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ 15% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกดินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อพบกลุ่มไขเจ็ลลี่ 0.5 กลุ่มต่อ 1 ตารางเมตร โดยการสูบน้ำแบบทแยงมุม 25 จุดต่อไร่ พ่นสารจนกว่าการทำลายจะลดลงต่ำกว่า 10 เปอร์เซ็นต์

ระวัง โรคราสนิมขาว (เชื้อรา Puccinia horiana) ในเบญจมาศ

สภาพอากาศในช่วงนี้สภาพอากาศเย็น เดือนปลูกเบญจมาศ ในระยะ ทุกระยะการเจริญเติบโต รับมือโรคราสนิมขาว (เชื้อรา Puccinia horiana) อาการเริ่มแรก พบจุดแผลสีเหลืองขนาดเล็กที่ด้านบนใบ ต่อมาแผลจะขยายใหญ่ขึ้น บริเวณด้านใต้ใบที่ตำแหน่งเดียวกันพบเชื้อราสาเหตุโรคสีขาวนวล ซึ่งต่อมาจะขยายใหญ่ขึ้นเป็นจุดกลมสีชาวมอมพุ่มแล้วเปลี่ยนเป็นสีขาว พบเกิดกระจายอยู่ทั่วไป ทำให้เนื้อใบตรงข้ามกลุ่มเชื้อกลายเป็นสีเหลืองและไหม้ ใบมีลักษณะพอง บิดเบี้ยว ถ้าโรครุนแรงจะทำให้ใบเหลือง ไหม้แห้ง และร่วง หากโรคเกิดกับดอกตูม กลีบเลี้ยงและกลีบดอกจะแห้ง ไม่คลี่บาน

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. ใช้กิ่งชำหรือต้นพันธุ์ที่ปราศจากโรค หรือก่อนปลูกแช่กิ่งชำหรือต้นพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชชนิดใดชนิดหนึ่ง ได้แก่ สารเฮกซะโคนาโซล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ทีบูโคนาโซล 43% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดฟิโนโคนาโซล+ไพโรฟิโคนาโซล 15%+15% EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
2. ปลูกเบญจมาศให้มีระยะห่างพอควร เพื่อให้มีการระบายอากาศที่ดี
3. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก และบริเวณใกล้เคียง
4. ตัดแต่งใบแก่ออก เพื่อให้ต้นโปร่ง อากาศถ่ายเทสะดวก
5. ตรวจสอบแปลงปลูกสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคตัดส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลายนอกแปลงปลูก หากโรครุนแรงระบาด พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช ตามข้อ 1 โดยพ่นสารทุก 7 วัน
6. พื้นที่ที่เกิดโรครุนแรง ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน

ระวัง หนอนใยผัก ในพืชตระกูลกะหล่ำ (เช่น คะน้า กะหล่ำปลี ผักกาดขาว กะหล่ำดอก บรอกโคลี ฯลฯ)

สภาพอากาศในช่วงนี้สภาพอากาศเย็น เดือนปลูกพืชตระกูลกะหล่ำ (เช่น คะน้า กะหล่ำปลี ผักกาดขาว กะหล่ำดอก บรอกโคลี ฯลฯ) ในระยะ ทุกระยะการเจริญ รับมือหนอนใยผัก

ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นฟองเดี่ยวๆ หรือกลุ่มเล็กๆ ทั้งบนใบและใต้ใบพืช แต่จะพบใต้ใบพืชเป็นส่วนใหญ่ หนอนมีลักษณะเรียวยาว หัวแหลมท้ายแหลม ส่วนท้ายมีปุ่มยื่นออกเป็น 2 แฉกเมื่อถูกตัวจะดันอย่างแรง และสร้างใยพาดตัวขึ้นลงระหว่างพื้นดินกับใบพืชได้ หนอนจะกัดกินผิวใบทำให้ผักเป็นรูพรุนคล้ายร่างแห จากนั้นเข้าดักแด้บริเวณใบพืช โดยมีใยบางๆ ปกคลุมติดใบพืช

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. การใช้กับดักชนิดต่างๆ ได้แก่
 - กับดักกาวเหนียวสีเหลือง เป็นกับดักทรงกระบอก หรือกระป๋องน้ำมันเครื่องสีเหลืองทาด้วยกาวเหนียว ทุก 7-10 วันครั้ง สามารถจับผีเสื้อหนอนใยผักได้เฉลี่ย 16 ตัวต่อวันต่อกับดัก โดยจับผีเสื้อเพศเมีย : เพศผู้ ได้ 0.79 : 1 และเมื่อติดตั้งกับดักกาวเหนียวสีเหลืองจำนวน 80 กับดักต่อไร่ สามารถลดการใช้สารฆ่าแมลงมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์
 - กับดักแสงไฟ หลอดสีน้ำเงิน 20 วัตต์ เป็นหลอดเรืองแสงที่เหมาะสมในการใช้จับผีเสื้อหนอนใยผักมากที่สุด มีราคาถูกกว่าหลอด blacklight-blue 20 วัตต์ และปลอดภัยไม่มีอันตรายจากแสงอุลตราไวโอเล็ต ในการติดตั้งกับดักแสงไฟควรติดตั้งรอบนอกแปลงผัก และควรดำเนินการติดตั้งพร้อมกันในพื้นที่
2. การใช้โรงเรือนตาข่ายในลอน หรือการปลูกผักกางมุ้ง โดยการปลูกผักในโรงเรือนที่คลุมด้วยตาข่ายในลอนขนาด 16 mesh (256 ช่องต่อตารางนิ้ว) สามารถป้องกันการเข้าทำลายของหนอนใยผักและหนอนผีเสื้ออื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โรงเรือนตาข่ายในลอนต้องปิดอย่างมิดชิดตลอดเวลาเพื่อป้องกันผีเสื้อเพศเมียเล็ดลอดเข้าไปวางไข่
3. การใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่
 - การใช้เชื้อแบคทีเรีย (บาซิลลัส ทูริงเยนซิส) ปกติในธรรมชาติจะพบเชื้อแบคทีเรียชนิดนี้ ซึ่งมีประสิทธิภาพในการกำจัดหนอนใยผัก แต่เนื่องจากสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปริมาณเชื้อแบคทีเรียที่จะทำให้นอนใยผักตาย ปัจจุบันจึงมีการผลิตเชื้อแบคทีเรียในรูปการค้าออกจำหน่ายที่สำคัญมี 2 สายพันธุ์ คือ Bacillus thuringiensis subsp. aizawai และ Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki อัตรา 100-200 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (ไม่ควรใช้ในแหล่งปลูกผักภาคกลาง ในช่วงที่มีการระบาดมากพิจารณาการใช้อัตราสูง และช่วงเวลาพ่นถี่ขึ้น หรือพ่นสลับสารฆ่าแมลง)
4. การใช้วิธีทางเขตกรรม สามารถช่วยลดการระบาดของหนอนใยผักได้ เช่น การไถพรวนดินตากแดด หรือการทำลายซากพืชอาหาร หรือการปลูกพืชหมุนเวียน ทั้งนี้เพื่อขัดขวางการขยายพันธุ์อย่างต่อเนื่องของหนอนใยผัก
5. การใช้ระดับเศรษฐกิจและการสูมตัวอย่าง ในการพิจารณาพ่นสารฆ่าแมลงป้องกันกำจัดหนอนใยผัก ควรสำรวจตรวจนับจำนวนหนอนใยผักก่อนตัดสินใจ โดยทำการสำรวจแบบซีเควนเซียล ซึ่งเป็นวิธีการที่รวดเร็ว สะดวก และมีความแม่นยำสูง ผลการใช้ตารางสำรวจสามารถลดการใช้สารฆ่าแมลงได้มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์
6. การใช้สารฆ่าแมลง เนื่องจากหนอนใยผักเป็นแมลงที่สามารถสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลงได้รวดเร็ว และหลายชนิด การพิจารณาเลือกใช้สาร

ฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถป้องกันกำจัดหนอนใยผักไม่ให้เข้าทำลายผลผลิตให้เกิดความเสียหายได้ สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดหนอนใยผัก ได้แก่ สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 40-60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิनाเพอร์ 10% SC อัตรา 40-60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทลเฟนไพเรทรید 16% EC อัตรา 40-60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ 15% SC อัตรา 40-60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 60-80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (ควรพ่นสารสลับกลุ่มกลไกการออกฤทธิ์ และใช้ไม่เกิน 2-3 ครั้งต่อฤดู และใช้สลับกับการใช้เชื้อแบคทีเรียเมื่อการระบาดลดลง เพื่อหลีกเลี่ยงการสร้างภูมิต้านทาน)

ระวัง ดวงหมัดผัก ในพืชตระกูลกะหล่ำ (เช่น คื่นช่าย กะหล่ำปลี ผักกาดขาว กะหล่ำดอก บรอกโคลี ฯลฯ)

สภาพอากาศในช่วงนี้สภาพอากาศเย็น เดือนผู้ปลูกพืชตระกูลกะหล่ำ (เช่น คื่นช่าย กะหล่ำปลี ผักกาดขาว กะหล่ำดอก บรอกโคลี ฯลฯ) ในระยะ ทุกระยะการเจริญ รับมือ **ดวงหมัดผัก**

ตัวอ่อนดวงหมัดผักกัดกิน หรือซ่อนไข่เข้าไปกินอยู่บริเวณโคนต้น หรือรากของผัก ทำให้พืชผักเหี่ยวเฉา และไม่เจริญเติบโต ถ้ารากถูกทำลายมากๆ ก็อาจจะทำให้พืชผักตายได้ ตัวเต็มวัยชอบกัดผิวด้านล่างของใบทำให้ใบเป็นรูพรุน และอาจกัดกินผิวลำต้น และกลีบดอกด้วย ดวงหมัดผักชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่มๆ ตัวเต็มวัยเมื่อถูกกระทบกระเทือนจะกระโดด และสามารถบินได้ไกล

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

1. วิธีเขตกรรม การลดการระบาดของดวงหมัดผัก สามารถทำได้โดยการไถตากดินไว้เป็นเวลานานพอสมควร เพื่อทำลายตัวอ่อน และดักแด้ที่อาศัยอยู่ในดิน นอกจากนี้ควรเปลี่ยนมาปลูกพืชที่ดวงหมัดผักไม่ชอบจะเป็นการช่วยลดการระบาดได้อีกทางหนึ่ง
2. การใช้ไส้เดือนฝอยสไตเนอร์เนีย คาร์โปแคปไซ (Steinernema carpocapsae) อัตรา 50 ล้านตัวต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น หรือราดลงดินก่อนปลูกหลังการให้น้ำ และพ่นทุก 7 วัน เพื่อฆ่าตัวอ่อนดวงหมัดผักในดิน
3. การใช้สารฆ่าแมลง เช่น โทลเฟนไพเรทรید 16% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีทาไมพริด 20% SP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบการระบาด และควรพ่นสารสลับกลุ่มกลไกการออกฤทธิ์เพื่อชะลอการสร้างภูมิต้านทาน

ระวัง โรคขึ้นเหลือง (เชื้อรา Pseudocercospora dendrobii) ในกล้วยไม้

สภาพอากาศในช่วงนี้สภาพอากาศเย็น เดือนผู้ปลูกกล้วยไม้ ในระยะ ทุกระยะการเจริญเติบโต รับมือ **โรคขึ้นเหลือง** (เชื้อรา Pseudocercospora dendrobii)

โรคมักเกิดกับใบล่างบริเวณโคนต้นก่อน แล้วลุกลามสู่ใบยอด ด้านหน้าใบเป็นจุดกลมสีเหลือง ต่อมาแผลขยายใหญ่เป็นขึ้นสีเหลืองตามแนวยาวของใบ ด้านหลังใบพบกลุ่มผงสีดำของเชื้อราคล้ายขี้ดินสอ ถ้าอาการรุนแรงใบจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลแห้งและหลุดร่วง

แนวทางป้องกัน/แก้ไข

หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค เก็บใบที่เป็นโรคและใบที่ร่วง นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คาร์เบนดาซิม 50% SC อัตรา 10-20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิเนบ 70% WP อัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งด้านบนใบและใต้ใบ ทุก 5-7 วัน

หมายเหตุ ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อเนื่องกันเกิน 3 ครั้ง เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อราสาเหตุโรค และควรพ่นให้ทั่ว โดยเฉพาะบริเวณด้านใต้ใบที่มีกลุ่มผงสีดำของเชื้อรา

คณะทำงานพยากรณ์และเตือนภัยศัตรูพืช กรมวิชาการเกษตร

เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร 0-2579-0151-8 email : ew@doa.in.th